

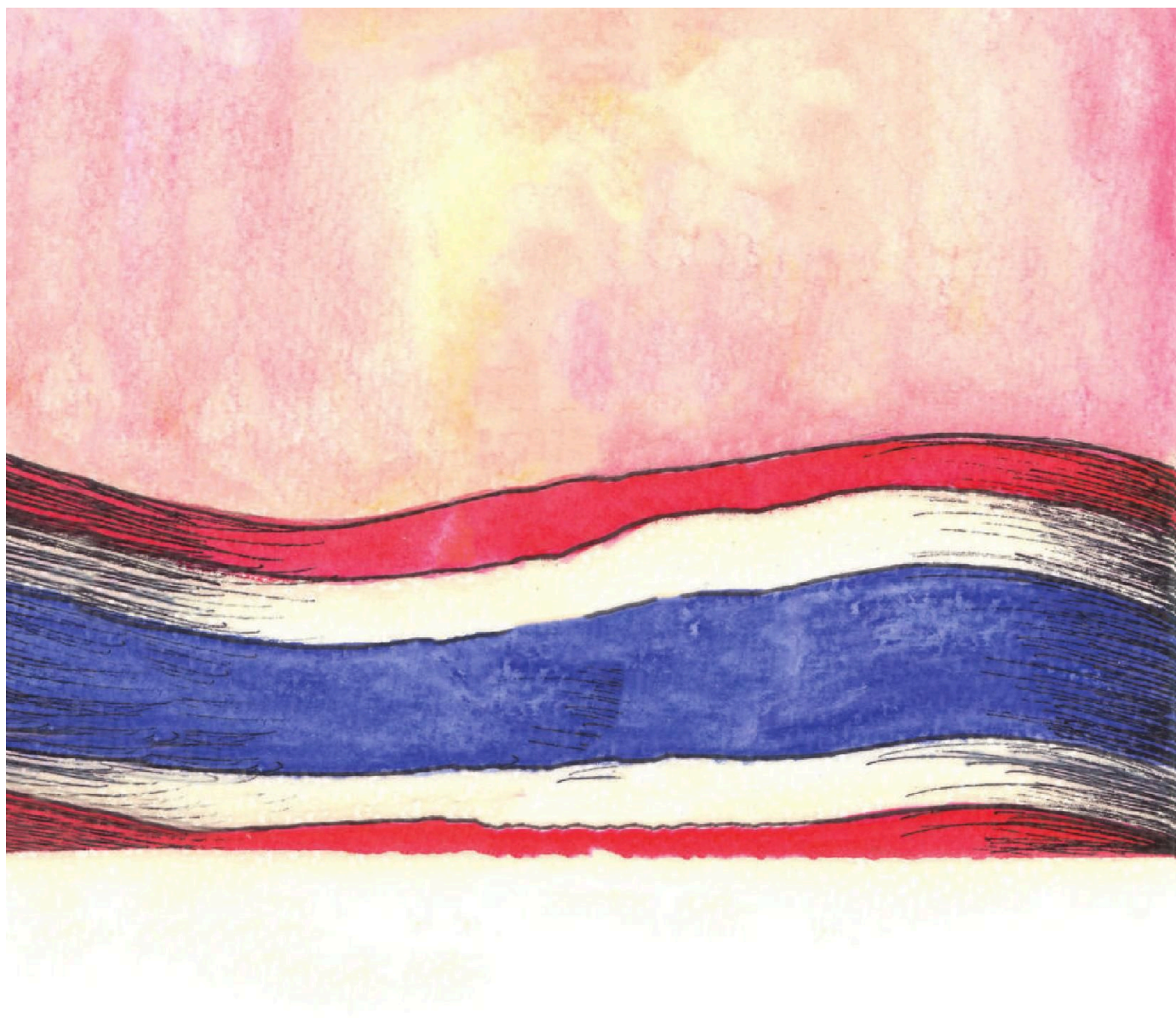

ชุดส่งเสริมการอ่านและการเขียน : หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖
ผลงานจากการแข่งขันในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ครั้งที่ ๖๕ ปีการศึกษา ๒๕๕๘

แตกต่างเหมือนกัน

นางสาวธัญลักษณ์ ด้วงรุ่ง
นางสาวณิสรา ประดับทรัพย์
นางสาวธัญวรัตน์ เพ็ชรขำ
เรื่องและภาพ

ชุดส่งเสริมการอ่านและการเขียน : หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

นางสาวธัญลักษณ์ ตัวรุ่ง
นางสาวณิสรา ประดับทรัพย์
นางสาวธัญวรัตน์ เพ็ชรขำ
เรื่องและภาพ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ชุดส่งเสริมการอ่านและการเขียน : หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

เรื่อง แตกต่างเหมือนกัน

คณะที่ปรึกษา

นายอำนาจ วิชยานุวัติ	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางวัฒนาพร ระงับทุกข์	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสาวรติมา แสงบัวเผื่อน	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะจัดทำต้นฉบับ

นางสาวพรรณงาม แยมบุญเรือง นางวัฒนา บุญเสนอ นางสาวนภรณ์ ชังบุคตา
นางสาวขวัญฟ้า นิยมในธรรม นางสาวราตรี ธรรมโชติ นางสาวศิริพร พรรณพัฒนกุล

คณะบรรณาธิการกิจ

นางสาวภา คักดา นางสาวราตรี ธรรมโชติ นางสาวประนอม เพ็งพันธ์

ผู้เรียบเรียงและออกแบบรูปเล่ม

กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมวิทยบริการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ผู้ดำเนินการผลิตและเผยแพร่

กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมวิทยบริการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ผลิตและเผยแพร่ครั้งแรก : พ.ศ. ๒๕๖๓

© ลิขสิทธิ์ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนิยม

‘แตกต่างเหมือนกัน’ เป็นเรื่องราวของใบตอง ตัวแทนนักเรียนไทยที่เข้าร่วมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับนักเรียนในกลุ่มประเทศอาเซียน ใบตองได้นำเสนอวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนจากต่างประเทศได้รับรู้และชื่นชมในความเหมือนและความต่าง โดยผู้เขียนใช้ภาษาในการเล่าเรื่องราวที่เรียบง่าย รวมถึงสอดแทรกการให้แง่คิดในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย มีการวาดภาพประกอบเนื้อเรื่องที่สื่อความหมายสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ทำให้ชวนติดตามอ่าน

หนังสือเล่มเล็ก เรื่อง แตกต่างเหมือนกัน จึงได้รับรางวัลระดับเหรียญเงิน รองชนะเลิศอันดับที่ ๒ ประเภทนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในการแข่งขันกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การจัดทำหนังสือเล่มเล็ก ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ครั้งที่ ๖๕ ปีการศึกษา ๒๕๕๘

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

ชุดส่งเสริมการอ่านและการเขียน : หนังสือเล่มเล็ก เป็นผลงานของนักเรียนที่ได้รับรางวัลอันดับที่ ๑-๓ จากการแข่งขันกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การจัดทำหนังสือเล่มเล็ก ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ครั้งที่ ๖๕ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ จำนวน ๑๒ เรื่อง แบ่งเป็นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ จำนวน ๓ เรื่อง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ จำนวน ๖ เรื่อง และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ จำนวน ๓ เรื่อง ชุดหนังสือดังกล่าวมีคุณค่าให้แง่คิดในเรื่อง การปลูกฝังให้เด็กไทย ประพฤติปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับค่านิยม ๑๒ ประการ การกลับตัวกลับใจประพฤติดนเป็นคนดีของสังคม การช่วยเหลือกันคนละเล็กคนละน้อยของคนในสังคมทำให้สังคมน่าอยู่ และคุณค่าของภูมิปัญญาไทยที่เผยแพร่สู่อาเซียนให้เป็นที่รู้จัก รวมถึงการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมแฝงในเนื้อเรื่อง เป็นผลงานที่แสดงถึงความสามารถของนักเรียนในการจัดทำหนังสือประเภทบันเทิงคดี ทั้งเรื่องและภาพแต่ละเล่มมีส่วนที่ดีและจุดเด่นแตกต่างกันไป นักเรียนที่เป็นผู้เขียน ผู้วาดภาพ และผู้จัดทำรูปเล่มทุกคนมีโอกาสนำตนเอง สามารถจะเป็นนักเขียน นักวาดภาพ และนักออกแบบที่ดีได้ ดังนั้น ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรช่วยกันส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้เพิ่มพูนทั้งในด้านความรู้และทักษะ ให้ปรากฏได้อย่างชัดเจน

ข้อสังเกตของหนังสือเล่มเล็กโดยรวม สรุปได้ดังต่อไปนี้

เนื้อเรื่อง นักเรียนมีความเข้าใจแนวคิดของเรื่อง จึงสามารถวางเค้าโครงเรื่องจากเรื่องใกล้ตัว ผูกปมปัญหา สร้างเหตุการณ์ และคลี่คลายปัญหาที่เกิดขึ้นสู่แก่นเรื่อง (Theme) ชวนให้ผู้อ่านติดตามเรื่องที่สร้างขึ้น

ภาพประกอบ นักเรียนมีความสามารถออกแบบภาพประกอบเรื่องได้ดี ทั้งลายเส้น สีที่สดใสสวยงามที่เป็นไปตามวัย นำเสนอโดยออกแบบปกหนังสือให้สรุปเนื้อเรื่องสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพหน้าปก สามารถเข้าใจเรื่องและชวนติดตามอ่าน นับว่ามีพัฒนาการได้อย่างชัดเจน การเขียนบทบรรยายและการใช้คำพูด การเว้นวรรคตอน และการวางวรรณยุกต์ แม้มีข้อบกพร่องบ้างแต่ก็เป็นส่วนน้อย ถ้าได้รับการแก้ไขก็จะทำให้นหนังสือมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงบรรณาธิการหนังสือเล่มเล็กชุดนี้ เพื่อเป็นสื่อส่งเสริมการอ่านและการเขียนให้โรงเรียนนำไปใช้กับนักเรียนให้เกิดประโยชน์ในการกระตุ้นให้ผู้อ่านผู้เขียน และผู้วาดภาพที่อยู่ในวัยเดียวกัน ให้พัฒนาตนเองทั้งด้านการอ่านและการเขียน เป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน รวมถึงการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนต่อไป

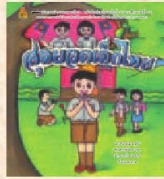
ชุดส่งเสริมการอ่านและการเขียน : หนังสือเล่มเล็ก

ผลงานนักเรียนที่ได้รับรางวัล อันดับที่ ๑-๓

ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ครั้งที่ ๖๕ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ จำนวน ๑๒ เรื่อง

ผลงานนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

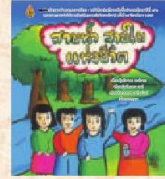
หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖

สุดยอดเด็กไทย
(เหรียญทองชนะเลิศ)

โอ่งยอดกตัญญู
(เหรียญทองรองชนะเลิศอันดับที่ ๑)

สายน้ำ สายใย แห่งชีวิต
(เหรียญทองรองชนะเลิศอันดับที่ ๒)

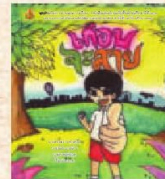
หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓

สร้างคนดีสู่สังคม
(เหรียญทองชนะเลิศ)

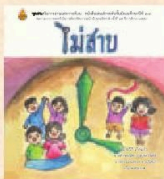
วัยใสไม่เรียนรู้
(เหรียญทองรองชนะเลิศอันดับที่ ๑)

เกือบจะสาย
(เหรียญเงินรองชนะเลิศอันดับที่ ๒)

ผลงานนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

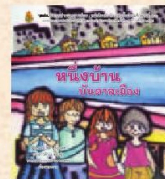
หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓

ไม่สาย
(เหรียญทองชนะเลิศ)

กล้าที่จะทำ
(เหรียญทองรองชนะเลิศอันดับที่ ๑)

หนึ่งบ้าน บันดาลเมือง
(เหรียญทองรองชนะเลิศอันดับที่ ๒)

หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

ข้าวหอมของทงมี
(เหรียญทองชนะเลิศ)

ไซในดิน
(เหรียญทองรองชนะเลิศอันดับที่ ๑)

แตกต่างเหมือนกัน
(เหรียญเงินรองชนะเลิศอันดับที่ ๒)

คำนำ

หนังสือ เรื่อง แตกต่างเหมือนกัน นำเสนอภูมิปัญญาในแต่ละประเทศ ทั้งในอาเซียน ที่ต่างท้องถิ่นนั้นย่อมมีความแตกต่างกันออกไป เหตุเพราะ ต่างภาษา ต่างความรู้ ต่างความคิด และต่างทั้งการดำเนินชีวิต ดังนั้น เราจึงมีอาจเปรียบได้ว่า ภูมิปัญญาใดดีที่สุด เพราะต่างก็มีคุณค่าทั้งด้านร่างกายและจิตใจ อีกทั้งมีประโยชน์ด้วยกันทั้งสิ้น การแกะสลัก ขนมหัทยาง งานเย็บปักถักร้อย และภูมิปัญญาไทยอีกมากมาย ที่ควรค่าแก่ การอนุรักษ์ไว้ แต่ถูกหลงลืมด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย ความสะดวกสบายต่าง ๆ นานา

ผู้จัดทำจึงได้เสนอเรื่องราวผ่าน ใบตอง เด็กหญิงนักเรียนแลกเปลี่ยนคนไทย ที่รักในภูมิปัญญาไทย เสนอให้ผู้อ่านตระหนักและนึกถึงคุณค่าภูมิปัญญาไทย

นางสาวธัญลักษณ์ ตัวรุ่ง
นางสาวณิสรา ประดับทรัพย์
นางสาวธัญวรัตน์ เพ็ชรขำ

แสงสีทองสาดส่องผ่านม่านเมฆ ลมพัดน้อย ๆ สะบัดปลายผืนธงไตรรงค์ให้พลิ้วไหว เสียงนักเรียนร้องเพลงชาติไทยดังกระหึ่มต้อนรับการเปิดภาคเรียนใหม่ในวันนี้ “นี่ ใบตอง เทอมนี้ มีนักเรียนแลกเปลี่ยนด้วยละ” มะลิวิ่งเข้ามาหาเพื่อนรัก หลังจากพิธีหน้าเสาธงเสร็จเรียบร้อยแล้ว “นั่นสิ รู้สึกราวจะเป็นตัวแทนจากประเทศในอาเซียนอีก ๙ ประเทศเลยนะ” ใบตอง นักเรียนหญิงมัธยมปลายกล่าวด้วยความตื่นเต้น

“มีทั้งมาเลเซีย พม่า ลาว เวียดนาม กัมพูชา อิม...อะไรอีกนะ”
มะลิพยายามนึกชื่อประเทศที่เหลือก่อนที่ใบตองจะกล่าวขึ้น “มีสิงคโปร์
อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน ถ้ารวมไทยด้วยก็เป็น ๑๐ ประเทศจ๊ะ”
มะลิพยักหน้ารับด้วยความเข้าใจ การแลกเปลี่ยนนักเรียนภายในอาเซียน
ครั้งนี้ จุดประสงค์ก็เพื่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของกันและกัน
และเพื่อกระชับสัมพันธ์ไมตรีที่ดี

ไบตองได้เป็นตัวแทนของนักเรียนไทยในการแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาไทย เธอภูมิใจมาก วันนี้ เธอจึงเตรียมพวงมาลัยและขนมห่อไบตองต่าง ๆ เช่น ขนมกล้วย ขนมตาล ขนมสอดไส้ มาต้อนรับเพื่อน ๆ ต่างถิ่นด้วยความตื่นเต้น “สวัสดีค่ะ” ไบตองยกมือขึ้นแล้วย่อตัวไหวอย่างสวยงามอ่อนช้อย เมื่อนักเรียนใหม่ทั้ง ๙ คนมาถึง ซึ่งทุกคนต่างรีบยกมือไหว้ตอบเช่นกัน

ไบตองนำพวงมาลัยยื่นให้ทุกคนแล้วกล่าวว่า “นี่คือพวงมาลัยที่คนไทย
ใช้แสดงถึงความเคารพและนอบน้อม และยังมีการฝีมือ เช่น การแกะสลัก
การทำบายศรีสู่ขวัญ การสานงานหัตถกรรมต่าง ๆ อีกด้วย” พุดจบก็นำ
ทุกคนเดินชมนิทรรศการที่ทำขึ้น

“นี่คือผ้าซิ่นค่ะ” ไบตองกล่าว “ว้าว คล้าย ๆ กับที่ประเทศเราเลยนะ”
คำแก้ตัวแทนจากลาวเอ่ยขึ้น “ทอสวยจังเลย” คนอื่น ๆ ต่างพากันชื่นชม

“ก็จี้้น ๆ แหละ ไม่เห็นจะสวยเท่าชนเฟอร์หฺรุ ๆ ของฉั้นเลย” เสียงหนึ่งดังขึ้น ทำให้ทุกคนหันไปมอง หยก นักเรียนสาวไฮโซผู้มีรสนิยมชอบของแบรนด์เนมเป็นชีวิตจิตใจ “ทุกอย่างก็มีความสวยงามในแบบของมันนะหยก” ไบตองกล่าวยิ้ม ๆ หยกสะบัดหน้าเล็กน้อย “ตะกร้าสานหรือจะสู้หลุยส์วิตตองของฉั้นได้” พุดจบ หยกก็เดินผ่านเข้าห้องเรียนไป

ไบตองได้แต่ส่ายหน้ากับความโก้หรูเกินพอดีของหยก แล้วเธอก็นำขนมที่เตรียมไว้มาแจกให้ตัวแทนทุกคนรับประทาน

ระหว่างนั้น ไบตองก็กล่าวขึ้นด้วยว่า “ต้นกล้วยนี้ คนไทยได้นำเกือบทุกส่วนมาใช้ประโยชน์ ไบตองมาห่อขนม ผลและดอกก็มารับประทาน ต้นกล้วยนำไปทำอาหาร ใช้แคะสลัก และใช้ทำกระทงได้ด้วย”

หลังจากชมนิทรรศการเสร็จ ทุกคนก็ได้เข้าห้องเรียนตามปกติ นักเรียนแลกเปลี่ยนต่างก็ตื่นเต็นไปกับภูมิปัญญาไทยที่ไม่เคยเห็นมาก่อน ต่างจากหยกที่กำลังนั่งเบื่อหน่ายกับสิ่งที่พบเจออยู่ทุกวัน

วันหนึ่ง โรงเรียนได้จัดค่ายเพื่อแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาไทยขึ้นมา นักเรียนในห้องที่มีตัวแทนทั้ง ๑๐ ประเทศ ทุกคนต้องเข้าร่วมเป็นเวลา ๒ วัน ๑ คืน

“ให้ตายสิ อย่างนี้ฉันก็ไม่ได้แช่น้ำสบาย ๆ” หยกบ่นขึ้น เดินโวยวาย ขณะที่ใบตองกับมะลิก็เตรียมพร้อมแล้ว พวกเธอเตรียมน้ำสมุนไพรหลากหลายไว้คอยบริการ “มีสรรพคุณเยอะมากจริง ๆ นะเนี่ย” มะลิยิ้มซ้ำ

ระหว่างทำกิจกรรมนักเรียนที่เข้าร่วมค่ายก็ได้ต้มน้ำสมุนไพรนานาชนิด ทุกคนต่างชื่นชอบสมุนไพรไทย

ตกคำ ลมเย็นที่พัดมาทำให้ร่างกายหนาวสั่น แต่ความหนาวก็ไม่ได้ทำร้ายหยกได้เท่าฝูงยุงที่ชุกชุมมากในตอนนี้ “สเปรย์กันยุงก็ลืมไว้ แล้วทีนี้จะทำไงล่ะ” เธอตัดสินใจไปหาไบตองเพื่อขอความช่วยเหลือ

“ไบตอง เธอมีสเปรย์ฉีดกันยุงบ้างไหม” ไบตองส่ายหน้าแล้วตอบว่า “แต่ฉันมีโลชั่นตะไคร้หอมนะ จะเอาρίเปล่า” หยกได้ยินก็พยักหน้า “กันยุงได้ใช่ไหม เอามาเถอะ” หยกรับมาทา

“ทุกอย่างที่ใช้ในท้องถิ่นก็ล้วนเกิดจากภูมิปัญญาของผู้คนในชุมชนเรา
โลชั่นที่เธอก็เกิดจากความรู้ที่ว่าตะไคร้หอมไล่ยุงได้ ไม่ต้องพึ่งของราคาแพง
เห็นแบบนี้แล้ว เธอยังคิดว่า ภูมิปัญญาไทยยังจะสู้ต่างชาติไม่ได้อีกเหรอ”
ไบตองกล่าว

“ฉันเข้าใจแล้ว ฉันก็แค่เบื่อสิ่งเดิม ๆ สิ่งที่พบเจอทุกวันก็แค่นั้น” หยกตอบ
ไบตองฟังแล้วถามว่า “แล้วถ้าวันหนึ่งมันหายไปล่ะ?”

หยกนั่งนึกถึงสังคมไทยที่วัฒนธรรมและภูมิปัญญาต่าง ๆ ของไทย ได้หายไป แล้วแทนที่ด้วยค่านิยมโก้หรู ทุกคนใช้ของแบรนด์เนม สิ่งของก็ราคาแพงเพราะผลิตในต่างประเทศ ในตอนที่มีสิ่งล้ำค่าอยู่เธอกลับมองข้าม แต่ตอนนี้ เธอได้มองเห็นคุณค่าที่แท้จริงของความเป็นไทยแล้ว

“ไบตอง ฉันจะช่วยส่งเสริมและอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยด้วยอีกแรง” หยกกล่าวด้วยความมุ่งมั่น

ช่วงเวลาไม่นาน นักเรียนแลกเปลี่ยนทั้ง ๔ คน ได้เรียนรู้ภูมิปัญญาไทย ไปไม่น้อย ทุกคนก็เห็นแล้วว่า ภูมิปัญญาของไทยนั้นควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ ใบตองและตัวแทนก็ได้เดินทางไปเรียนรู้วัฒนธรรมของประเทศอื่น ๆ ในอาเซียน เช่นกัน

ส่วนหยกหลังจากเปลี่ยนความคิดได้แล้วนั้น ทางบ้านซึ่งมีธุรกิจส่งออกสินค้า เธอก็ได้นำงานหัตถกรรมต่าง ๆ เช่น ผ้าทอ ขนมไทย ทำเป็นสินค้าส่งออกขาย ทั่วอาเซียนด้วย

ประเทศที่ต่างกันทำให้ต่างภาษา ต่างความรู้
และต่างภูมิปัญญา เรามีอาจเทียบได้ว่าของใครดีที่สุด
เพราะสิ่งนี้เป็นสิ่งที่บ่งบอกเอกลักษณ์ความเป็นตัวเอง
เช่นเดียวกับ ‘ภูมิปัญญาไทยที่ไม่เหมือนใครในโลก’

ภูมิปัญญาไทยในปัจจุบัน แม้จะยังคงมีอยู่และ
เห็นได้ทั่วไปในชีวิตประจำวัน จะรู้หรือไม่ว่า ทุกวันนี้
สิ่งที่มีค่าเช่นนี้กลับค่อย ๆ หายไปตามกาลเวลา นั่นเพราะ
มีสิ่งที่ทันสมัยและสะดวกสบายยิ่งกว่าเข้ามาแทนที่
จึงร่วมกันอนุรักษ์ด้วยความหวงแหน อย่าให้ความเป็นไทย
หายไปจากใจคนไทยด้วยกันเลย

เกร็ดความรู้ สมุนไพรไทย

สมุนไพร หมายความว่า ผลิตผลธรรมชาติที่ได้จากพืช สัตว์ จุลชีพ หรือแร่ ที่ใช้ผสม ประุง หรือแปรรสภาพ เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพร

“ผลิตภัณฑ์สมุนไพร” หมายความว่า

(๑) ยาจากสมุนไพร และให้ความหมายรวมถึงยาแผนไทย ยาพัฒนาจากสมุนไพร ยาแผนโบราณที่ใช้กับมนุษย์ตามกฎหมายว่าด้วยยา หรือยาตามองค์ความรู้การแพทย์ทางเลือกตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดเพื่อการบำบัด รักษา และบรรเทาความเจ็บป่วยของมนุษย์ หรือการป้องกันโรค

(๒) ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรหรือผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบสำคัญที่เป็นหรือแปรรสภาพจากสมุนไพร ซึ่งพร้อมที่จะนำไปใช้แก่มนุษย์เพื่อให้เกิดผลต่อสุขภาพหรือการทำงานของร่างกายให้ดีขึ้น เสริมสร้างโครงสร้างหรือการทำงานของร่างกาย หรือลดปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรค

(๓) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร

(๔) วัตถุอื่นตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดให้เป็น ผลิตภัณฑ์สมุนไพร

อ้างอิง

พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร. (๒๕๖๒). กองผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. พิมพ์ครั้งที่ ๑. สำนักงานกิจการโรงพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์. สืบค้น ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๓, จาก <https://www.fda.moph.go.th>

ชุดส่งเสริมการอ่านและการเขียน : หนังสือเล่มเล็ก
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

เรื่อง แตกต่างเหมือนกัน

เรื่องและภาพ

นางสาวธัญลักษณ์ ดั่งรุ่ง
นางสาวณิสรา ประดับทรัพย์
นางสาวธัญวรัตน์ เพ็ชรขำ

โรงเรียนพัทลุง

อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒
(นครศรีธรรมราช พัทลุง)

ทุกประเทศก็มีเอกลักษณ์ของภูมิปัญญา**แตกต่างกันไป**
ซึ่งมีความหลากหลายไม่ซ้ำกัน แต่ก็มี **ความเหมือน** กันคือ ไม่ว่าจะคิดค้น
ในสมัยปัจจุบันจะก้าวหน้าและดีกว่า แต่ภูมิปัญญาท้องถิ่น ก็มีคุณค่าทางจิตใจ
ควรรักษาและอนุรักษ์ไว้